

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060203

DOM
2016-06-27
Stockholm

Mål nr
M 11184-15

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Östersunds tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2015-11-17 i mål M 3149-14, se bilaga A

KLAGANDE

Länsstyrelsen i Jämtlands län

MOTPART

SkiStar Aktiebolag

Ombud: H L S

SAKEN

Ansökan om tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken att utöka uttag av vatten från Indalsälven för snötillverkning i Duved, Tegefjäll och Åre-Björnen i Åre kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen ändrar mark- och miljödomstolens domslut endast på det sättet att villkor 2 ges följande lydelse.

Inga vattenuttag får göras när vattenföringen i Öster-Noren understiger 6,4 m³/s. Undantag får göras för VM- och världscuptävlingar, då inga vattenuttag får göras när vattenföringen i Öster-Noren understiger 4,0 m³/s. Undantaget gäller endast vattenuttag för snöläggning av de pister som krävs för tävlingarnas genomförande.

Dok.Id 1280325

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Länsstyrelsen i Jämtlands län (länsstyrelsen) har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska ändra villkor 2 i mark- och miljödomstolens dom till följande lydelse.

”Inga vattenuttag får göras när vattenföringen i Öster-Noren understiger 6,4 m³/s med undantag för VM- och världscuptävlingar då uttag får ske ned till 4,0 m³/s. Undantaget gäller endast vattenuttag för snöläggning av de pister som krävs för tävlingarnas genomförande.”

SkiStar AB (bolaget) har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Länsstyrelsen har till stöd för sin talan anfört i huvudsak följande.

Bolaget har ansökt om nytt gemensamt tillstånd för snötillverkning för samtliga fyra uttagpunkter ur Åresjön. De tillstånd som gäller för snötillverkning idag medger uttag till en vattenföring som motsvarar medellågvattenföring i Öster-Noren. Medellågvattenföring är uppmätt till 6,7 m³/s (6,4 m³/s i dom för uttagpunkten Tegefjäll).

Länsstyrelsen har med stöd av bolagets miljökonsekvensbeskrivning och den hydrologiska utredningen samt egna dykinventeringar av såväl Brattlandsströmmen som Tegeforsens inflöde i Åresjön bedömt att de delar i bolagets ansökan som omfattar uttag av ökad mängd vatten kan ske utan påverkan på fiskbestånd och bottenfauna i Brattlandsströmmarna och Tegeforsen. Däremot när det gäller frågan om den lägsta vattennivå som kan medges för vattenuttag har länsstyrelsen bedömt att bolaget inte redovisat tillräckliga skäl som visar fördelarna med uttag under MLQ (medellågvattenföring, medelvärde av lägsta uppmätta vattenföringar) är större än den påverkan som uttaget riskera att medföra på vattensystemets biologiska värden. Även om den hydrologiska utredningen visar att detta kan göras utan att påverka vattennivåerna i Brattlandsströmmen eller övre delen av Åresjön vid Tegeforsens

inflöde anser länsstyrelsen med stöd av försiktighetsprincipen att fördjupade utredningar som inkluderar verifieringsmätningar av vattenstånden måste göras innan så långt gående slutsatser med säkerhet kan göras utifrån modellen.

Bolaget har vidhållit vad som anförts i mark- och miljödomstolen och därutöver tillagt i huvudsak följande.

Åre är Sveriges alpina centrum. Enligt den tillväxtsstrategi som tagits fram tillsammans med Åre kommun är visionen att Åre ska vara ”Europas mest attraktiva och hållbara alpina året-runt-destination” 2035. Skidåkning är motorn och huvudreseanledningen i dalgången och regionen. Att begränsa eller förhindra dess förutsättningar för utveckling skulle slå hårt. Bolaget måste kunna garantera snö för att inte äventyra basnäringen i en glesbygd som annars riskerar att tappa mängder av arbetstillfällen. Om bolaget inte får tillräckligt med skidåkningsbar yta till jul/nyår uteblir gästerna, vilket skulle få katastrofala följder för hela Åres turismnäring. Bolaget anser att nyttan av sökta vattenuttag och vattenföringar överväger eventuella skador och olägenheter som eventuellt kan uppstå. I och med framtagandet av en hydrologisk modell och dess resultat anser sig bolaget ha uppfyllt försiktighetsprincipen och kunskapskravet.

YTTRANDET I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Mark- och miljööverdomstolen har inhämtat remissyttrande från **Havs- och vattenmyndigheten** som har anfört i huvudsak följande.

Havs- och vattenmyndigheten delar länsstyrelsens uppfattning att vattenuttag endast undantagsvis ska tillåtas då vattenföringen vid Öster-Noren är mindre än 6,4 m³/s. Vattenuttag bör generellt sett inte tillåtas när vattenflödena är under MLQ eftersom vattenuttagen då förstärker de låga flödena och den stress som det akvatiska ekosystemet och dess arter utsätts för. För vattensystem med dokumenterat höga naturvärden, exempelvis Natura 2000, naturreservat, riksintressen och nationellt värdefulla vatten, borde det vara särskilt angeläget att minimera risken för negativ påverkan på naturvärdena. Att tillåta vattenuttag ned till flöden som motsvarar LLQ

(det lägsta värdet som uppmätts/beräknats under en tidsserie) kan långsiktigt äventyra Natura 2000-områdets bevarandestatus.

Havs- och vattenmyndigheten delar vidare länsstyrelsens uppfattning att den hydrologiska modellen borde ha verifierats med fältmätningar innan den läggs till grund för att tillåta uttag under MLQ, framför allt mot bakgrund av de höga naturvärden som är knutna till Natura 2000-området.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Eftersom frågan om verksamhetens tillåtlighet inte har överklagats avser prövningen i Mark- och miljööverdomstolen endast frågan om vid vilken vattenföring som vattenuttag ska få göras. Mark- och miljööverdomstolen är därför förhindrad att göra någon ytterligare miljöprövning utöver vad som ryms inom ramen för prövningen av vid vilken vattenföring uttag ska få göras.

De nuvarande förhållandena är följande. Bolaget har fyra befintliga uttagsanläggningar i Åreälven/Indalsälven och en damm där vatten magasineras ovanför Rödkulleområdet vid Bräcketjärnarna. För tre av bolagets befintliga tillståndsgivna anläggningar är uttaget villkorat så att inget vattenuttag får ske när flödet i Öster-Noren underskrider ett visst minimiflöde. Villkoren i de olika domarna skiljer sig åt. Anläggningen C har det äldsta tillståndet och saknar helt villkor. I tillståndet för ”Tegefjäll” är lägsta flöde för uttag bestämt till 6,4 m³/s vid mätstationen i Öster-Noren, medan villkoret i de andra anläggningarna är ett lägsta flöde för uttag bestämt till 6,7 m³/s i samma mätpunkt.

Medellågvattenföring, MLQ, i Öster-Noren är uppmätt till 6,4 m³/s.

Enligt villkor 2 i den nu överklagade domen får inga vattenuttag göras när vattenföringen i Öster-Noren understiger 4,0 m³/s med undantag för VM- och världscuptävlingar. Undantaget gäller endast vattenuttag för snöläggning av de pister som krävs för tävlingarnas genomförande.

Mark- och miljööverdomstolens gör följande bedömning.

Det är ostridigt att Åreälven/Åresjön har höga naturvärden. Området är ett Natura 2000-område och av riksintresse för naturvård och friluftsliv. Skyddsaspekterna är bland annat knutna till älvens värdefulla bestånd av öring och röding och deras reproduktionsområden. Vad gäller miljö kvalitetsnormer har berörda vattenförekomster i den senaste klassificeringen fått statusen ”måttlig” och miljö kvalitetsnormen är att uppnå god ekologisk status till år 2021.

Mot bakgrund av vad som anförts om områdets skyddsvärde och ekologiska status anser Mark- och miljööverdomstolen att en hög grad av försiktighet är påkallad och att höga krav på utredningen bör ställas för att tillstånd till uttag när vattenföringen understiger MLQ ska kunna lämnas. Resultatet av de beräkningar som bolaget har genomfört med hjälp av en hydrologisk modell visar på att uttag när vattenföringen understiger MLQ skulle ge ingen till mycket liten påverkan på vattenståndet. Modellen utgör en översiktlig studie och skulle behöva verifieras med exempelvis fler mätningar i fält av flöde och korresponderande vattennivå. Det kan därför inte med säkerhet sägas vilken påverkan vattenuttag skulle ha på naturvärdena, särskilt när vattenföringen understiger MLQ.

Som länsstyrelsen och Havs- och vattenmyndigheten påpekat riskerar vattenuttag vid naturligt låga flöden att förstärka den stress ekosystemet då redan naturligt är utsatt för. Med hänsyn härtill och mot bakgrund av de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken, framför allt försiktighetsprincipen i 2 kap. 3 § och kunskapskravet i 2 kap. 2 §, gör Mark- och miljööverdomstolen bedömningen att tillstånd till vattenuttag när vattenföringen understiger MLQ, det vill säga 6,4 m³/s, inte kan lämnas.

Genom den utredning som bolaget har presenterat i målet har inte visats att fördelarna från allmän och enskild synpunkt med att ta ut vatten när vattenföringen understiger 6,4 m³/s i Öster-Noren överväger risken för skador och olägenheter vid ett sådant uttag. Undantag ska dock få göras för VM- och världscuptävlingar för snöläggning av de pister som krävs för tävlingarnas genomförande. Som villkoret har utformats av

mark- och miljödomstolen finns vid vattenuttag i dessa undantagsfall ingen nedre gräns för vid vilket flöde vatten får tas ut. Mark- och miljööverdomstolen anser att en sådan gräns krävs och att den gräns vid 4,0 m³/s som länsstyrelsen yrkat är väl avvägd. Villkor 2 bör därför ändras på det sätt som framgår av Mark- och miljööverdomstolens domslut.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast den 2016-07-25

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Claes-Göran Sundberg, tekniska rådet Bengt Jonsson, hovrättsrådet Gösta Ihrfelt, referent, och tf. hovrättsassessorn Kristina Börjevik Kovaniemi.

Föredragande har varit hovrättsfiskalen Anna Sverker.

ÖSTERSUNDS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2015-11-17
meddelad i
Östersund

Mål nr M 3149-14

SÖKANDE

SkiStar Aktiebolag

Ombud: H L

SAKEN

Ansökan om tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken att utöka uttag av vatten från Indalsälven för snötillverkning i Duved, Tegefjäll och Åre-Björnen i Åre kommun

Avrinningsområde: 40 (Indalsälven)

AnläggningsID: 26166, 26167, 26169, 26170

Koordinater (SWEREF 99 TM): N 7030483 / E 395562 (Duved)

N 7031360 / E 399263 (Tegefjäll)

N 7031857 / E 402980 (Arenan)

N 7031891 / E 403084 (Centrum)

N 7034719 / E 402475 (Bräckebacktjärnarna)

N 7034519 / E 402476 (Bräckebacktjärnarna)

N 7034712 / E 402619 (Bräckebacktjärnarna)

DOMSLUT

Tillstånd

Med återkallande av tidigare beviljade tillstånd enligt Östersunds tingsrätts, miljödomstolen, domar den 6 september 2001 i mål M 55-01, den 22 februari 2002 i mål M 117-01, den 24 november 2004 i mål M 3085-03 och den 24 november 2004 i mål M 3086-03 såvitt avser vattenuttag ur Åreälven/Åresjön samt fyllning och tömning av dammen vid Bräckebacktjärnarna lämnar mark- och miljödomstolen SkiStar AB tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken att

dels ifrån befintlig pumpstation i Duved under tiden 1 oktober-30 april varje år bortleda vatten till en sammanlagd mängd av högst 600 000 m³ med ett flöde av högst 600 m³/timme,

Dok.Id 233228

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 708 831 28 Östersund	Storgatan 6	063-15 06 00 E-post: mmd.ostersund@dom.se www.ostersundstingsratt.domstol.se	063-15 06 88	måndag – fredag 08:00-16:00

dels ifrån befintlig pumpstation i Tegefjäll under tiden 1 oktober-30 april varje år bortleda vatten till en sammanlagd mängd av högst 400 000 m³ med ett flöde av högst 500 m³/timme,

dels ifrån befintlig pumpstation vid Arenan under tiden 1 oktober-30 april varje år bortleda vatten till en sammanlagd mängd av högst 1 600 000 m³ med ett flöde av högst 1 800 m³/timme under perioden 1 oktober-28 februari och ett flöde av högst 900 m³/timme under perioden 1 mars-30 april,

dels ifrån befintlig pumpstation vid Centrum under tiden 1 oktober-30 april varje år bortleda vatten till sammanlagd mängd av högst 600 000 m³ med ett flöde av högst 600 m³/timme,

dels via befintliga pumpstationer vid Centrum och Arenan under tiden 1 oktober-30 april varje år fylla dammen vid Bräckebacktjärnarna med vatten till en sammanlagd mängd av högst 420 000 m³ och att under denna period avleda denna mängd vatten från dammen.

dels varje år testköra ovanstående anläggningar under perioden 1 maj-30 september, allt i enlighet med de handlingar som bifogas ansökan.

Villkor

1. Om inte något annat framgår av tillståndsbeslutet ska verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad bolaget angett i ansökningshandlingarna eller i övrigt uppgett i målet.
2. Inga vattenuttag får göras när vattenföringen i Öster-Noren understiger 4,0 m³/s med undantag för VM- och världscuptävlingar. Undantaget gäller endast vattenuttag för snöläggning av de pister som krävs för tävlingarnas genomförande.
3. Sökanden ska i samråd med tillsynsmyndigheten upprätta ett kontrollprogram för verksamheten.

Övrigt

1. Mark- och miljödomstolen godkänner den i målet ingivna miljökonsekvensbeskrivningen.
2. Anspråk i anledning av oförutsedd skada får framställas inom tio år från det att denna dom har vunnit laga kraft.
3. Mark- och miljödomstolen fastställer prövningsavgiften till samma belopp som tidigare bestämts, dvs. 113 500 kr.

4. SkiStar AB förpliktas utge ersättning för rättegångskostnader till Länsstyrelsen i Jämtlands län med 30 800 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från 2015-11-17 tills betalning sker.
-

ANSÖKAN

Bolaget anför följande till stöd för sin ansökan.

Yrkanden

Bolaget yrkar, såsom talan slutligen bestämts, tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken att:

dels ifrån befintlig pumpstation i Duved under tiden 1 oktober-30 april varje år bortleda vatten till en sammanlagd mängd av högst 600 000 m³ med ett flöde av högst 600 m³/h,

dels ifrån befintlig pumpstation i Tegefjäll under tiden 1 oktober-30 april varje år bortleda vatten till en sammanlagd mängd av högst 400 000 m³ med ett flöde av högst 500 m³/h,

dels ifrån befintlig pumpstation vid Arenan (även kallad Olympia i tidigare ansökan) under tiden 1 oktober-30 april varje år bortleda vatten till en sammanlagd mängd av högst 1 600 000 m³ med ett flöde av högst 1 800 m³/h under perioden 1 oktober-28 februari och ett flöde av högst 900 m³/h under perioden 1 mars-30 april,

dels ifrån befintlig pumpstation vid Centrum under tiden 1 oktober-30 april varje år bortleda vatten till en sammanlagd mängd av högst 600 000 m³ med ett flöde av högst 600 m³/h,

dels via befintliga pumpstationer vid Centrum och Arenan under tiden 1 oktober-30 april varje år fylla dammen vid Bräckebacktjärnarna med vatten till en sammanlagd mängd av högst 420 000 m³ och, så som det får förstås enligt ingivna handlingar i målet, från dammen avleda samma mängd vatten,

dels varje år testköra ovanstående anläggningar under perioden 1 maj-30 september, allt i enlighet med de handlingar som bifogas ansökan.

Bolaget yrkar även dispens att tillfälligt få underskrida lägsta tillåtna flöde i Östernoren om 4 m³/s vid tillfällena som VM och världscuptävlingar.

Bolaget hemställer slutligen att mark- och miljödomstolen bestämmer tiden inom vilken anspråk i anledning av oförutsedd skada får framställas till tio år från det att domen har vunnit laga kraft.

Bolaget anser inte att någon arbetstid behöver bestämmas då det enbart är utbyte av pumpar som är aktuellt, vilket kan anses ingå i den normala driften.

Förslag till villkor

Bolaget föreslår följande villkor för den tillståndssökta verksamheten.

1. Om inte något annat framgår av tillståndsbeslutet ska verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad bolaget angett i ansökningshandlingarna eller i övrigt uppgett i målet.
2. Inga vattenuttag får göras när vattenföringen i Öster-Noren understiger 4,0 m³/s med undantag för VM och världscuptävlingar.

Rådighet

Bolaget har erforderlig rådighet till befintliga intagsanläggningar genom fastighetsinnehav och avtal. (bilaga D i ansökan)

Tidigare domar

Skistar AB har tillstånd att ta ut vatten ur Åreälven/Åresjön för snötillverkning genom följande domar från Östersunds tingsrätt, miljödomstolen.

- Dom den 6 september 2001 i mål M 55-01. Avser Centrum/Bräckebacktjärnarna.
- Dom den 22 februari 2002 i mål M 117-01. Avser Tegefjäll.
- Dom den 24 november 2004 i mål M 3085-03. Avser Duved.
- Dom den 24 november 2004 i mål 3086-03. Avser Arenan.

Berörda fastigheter

Befintliga intag och pumpstationer vid Tegefjäll (X) och Arenan (Y) ägs av SkiStar AB. Befintliga intag och pumpstationer samt damm vid Duved, Centrum och Bräckebacktjärnarna ägs av följande:

A (Duved) B O J

C (Centrum) Trafikverket 781 89 Borlänge

B, även kallad Skutsamfälligheten (dammen) Delägarna i samfälligheten genom P G M

Företrädare för sakintressen

Handölsdalens sameby c/o R Å

Kalls sameby M M

Duveds FVOF Ordf. P R

Åre Fiske SFF Ordf. B N

Åre Östra FVOF Ordf. J K

Samråd

I enlighet med miljöbalkens bestämmelser har bolaget genomfört samråd med dem som kan tänkas beröras av åtgärderna. De samråd som förts och vilka synpunkter som kommit fram redovisas i samrådsredogörelsen, fogad till miljökonsekvensbeskrivningen. Samråden låg tillsammans med annan information om de planerade åtgärderna till grund för länsstyrelsens beslut att åtgärderna kan medföra betydande miljöpåverkan.

Orientering

SkiStar driver liftar, skidskola, uthyrning av boende och tillhörande kringverksamheter för turister i Åre i västra Jämtland. Turismen är den i särklass största näringsgrenen i Åre kommun och inom kommunen är bolaget den i särklass största aktören. Vintern är verksamhetens huvudsäsong då skidåkningen är det som i första hand lockar turister till Åre.

För att Åre ska vara en attraktiv destination vill SkiStar kunna erbjuda bra skidåkning tidigt på säsongen, framför allt till gäster under jul- och nyårshelgerna. Till möjliggörande av detta är snöläggning med hjälp av snökanoner en grundläggande förutsättning. Konstsnön är även viktig för att vid behov underhålla snötäcket i nedfarterna under senare delar av säsongen. Tillgång till vatten är därmed av stor betydelse för bolagets möjligheter att kunna erbjuda förhållanden för bra skidåkning under hela säsongen.

Nuvarande förhållanden

Bolaget har fyra befintliga uttagsanläggningar i Åreälven och en damm ovanför Rödkulleområdet vid Bräckebacktjärnarna. För tre av bolagets befintliga tillståndsgivna anläggningar är uttaget villkorat så att inget uttag får ske när flödet i Öster-Noren, cirka 9 km uppströms Åresjön, underskrider ett minimiflöde. De olika

domarna skiljer sig åt i villkoren då tillstånden är olika gamla och har kommit till efter hand som verksamheten utvecklats. Anläggningen C har det äldsta tillståndet och saknar helt villkor. I tillståndet för "Tegefjäll" är lägsta flöde för uttag bestämt till $6,4 \text{ m}^3/\text{s}$ vid SMHIs mätstation i Öster-Noren, medan villkoret i de andra anläggningarna är ett lägsta flöde om $6,7 \text{ m}^3/\text{s}$ i samma mätpunkt.

Flödet $6,4 \text{ m}^3/\text{s}$ är medellågvattenföringen (MLQ) i utloppet från Öster-Noren. I de senare domarna höjdes villkoret till $6,7 \text{ m}^3/\text{s}$ efter önskemål från Fiskeriverket och länsstyrelsen som en försiktighetsåtgärd för att inte uttagen till snötillverkning tillsammans med andra uttag ur Åresjön skulle påverka utflödet ur sjön på negativt sätt. Inga beräkningar eller andra utredningar redovisas som motiv till det högre minimiflödet.

Sammantaget tillåter de befintliga tillstånden SkiStar att årligen utta $2\,080\,000 \text{ m}^3$ vatten från Åreälven/Åresjön i syfte att tillverka snö. Det tillståndsgivna maximalflödet uppgår till $2800 \text{ m}^3/\text{timme}$ ($\sim 0,78 \text{ m}^3/\text{s}$).

Vattenföring Indalsälven

Åreälven utgör ett källflöde till Indalsälven. Den har sina källor i västra Jämtlandsfjällen och flyter sedan österut förbi Åre till sjön Liten vid Järpen. Älven avvattnar ett 2850 km^2 stort avrinningsområde från utloppet i Liten räknat där skog, myr och kalfjäll utgör stora delar av marken. Från sydväst samlas tillrinnande vatten i Enan som rinner mot nordost via Ånnsjön, Gevsjön, Bodsjön och Tännsjön tills den når Öster-Noren. Där förenas den med Häggån som rinner från norr.

Utloppet av Öster-Noren utgör början på Indalsälven och från Öster-Noren rinner vattnet till Åresjön och vidare österut mot kusten och utloppet i Bottenhavet. SMHI har en mätstation vid Öster-Norens utlopp som mäter det avrinnande flödet från sjön. Det ger uppgifter i realtid om hur mycket vatten som finns tillgängligt i Åreälven. För mätperioden 1901-1999 uppgår medellågvattenföringen i Öster-Noren till $6,4 \text{ m}^3/\text{s}$. Data redovisar inte flödena 1999-2013, men eftersom det är en lång mätserie bedöms den fortfarande vara representativ.

Vattenföring i Öster-Noren (åren 1901-1999)

Månad	MQ* (m ³ /s)	LLQ** (m ³ /s)
Oktober	69	21
November	39	14
December	25	8
Januari	15	4
Februari	13	4
Mars	12	3
April	26	5

* MQ = medelvattenföring **LLQ=lägsta lågvattenföring

Ekologi

Indalsälven på sträckan Åreälven utgör ett riksintresse för naturvården eftersom den inte är reglerad. Riksintresset omfattar vattenområdet med strandzon och närmiljö. Enligt 4 kap. 6 § miljöbalken är Åreälven skyddad mot vattenkraftsutbyggnad samt övrig vattenverksamhet som påtagligt skadar områdets natur och kulturvärden. Åreälven ingår även i ett Natura 2000-område (objekt SE0720286). Att älven är uttagen till nätverket beror främst på att den utgör den sista oreglerade delen som finns kvar av Indalsälven. Åreälvens och framför allt Brattlandsströmmens värdefulla bestånd av öring tillsammans med bland annat geovetenskapliga värden och fågellivet gör området mycket skyddsvärt. Inom Natura 2000-området finns även utter.

Åreälven omfattar huvudälvfåran med tre större biflöden, Handölan, Enan och Medstuguån samt mellanliggande sjöar ned till sjön Liten exklusive de delar som ingår i Tännforsen, Vålådalen och Ånnsjön.

I vattensystemet finns ett flertal biotyper som forsar, strömsträckor, vattenfall, meandrande sträckor, deltan och sjöutlopp. Områdets forsar och strömsträckor har stor betydelse som livsmiljöer för laxfiskarter. Naturliga sjöutlopp ger en naturlig hydrologi i sjöarna men även i anslutande miljöer av strömvatten. Vid eller strax

nedströms sjöutloppen finns ofta höga tätheter av bottenfauna som utgör en viktig födoresurs för fiskar och sjöfåglar.

Brattlandsströmmarna har enligt uppgifter från Länsstyrelsen i Jämtlands län nedströmslekande öring. Övriga fiskarter som finns i Brattlandsströmmarna är elritsa, lake och bäcknejonöga. Det beskrivs som osäkert huruvida strömmarna hyser bergsimpa. Röding påträffas i övre delen av Brattlandsströmmarna. Rödingen anses näringsvandra från Åresjön men någon strömlökande röding har inte observerats i Brattlandsströmmarna.

Brattlandsströmmarna bedöms ha en stor variation av strömvattenmiljöer och erbjuder öring såväl goda lekområden som uppväxtmiljöer för både yngre och äldre fisk. Bra öringhabitat över stora ytor i kombination med en sannolik utloppseffekt från Åresjön gör att öringbeståndet i Brattlandsströmmarna är mycket talrikt och utgör säkerligen det viktigaste reproduktionsområdet för Åresjöns öring.

Teknisk beskrivning

Ansökan avser utökat uttag av vatten, enligt redovisade yrkanden, i tre av de fyra anläggningarna i Åreälven/Åresjön. Utökningen gäller både maxuttag i volym och pumphastighet. Bolaget avser även att fördubbla den årliga magasineringsvolymen i dammen i Bräckebacktjärnarna, från 240 000 m³ till 480 000 m³. Inga nya vattenanläggningar (intagsledningar, pumpstationer etc.) kommer att anläggas.

Ansökan innebär att det årliga maximala vattenuttaget från Åreälven/Åresjön kommer att öka från 2 080 000 m³ till 3 200 000 m³ och att det maximala flödet kommer att öka från 2800 m³/timme (~0,78 m³/s) till 3500 m³/timme (~0,97 m³/s).

Anläggningarna kommer att testköras (täthetsprovas) en gång per år varvid systemen fylls med totalt ca 1000 m³ vatten. Efter slutförd testkörning släpps vattnet åter till Åresjön/Åreälven via ledningssystemen.

Miljökonsekvenser***Effekter av utökade vattenuttag***

En miljökonsekvensbeskrivning (MKB) har upprättats, bilaga A till ansökan. Nedan följer en sammanfattning av de miljökonsekvenser som beskrivs i MKB:n. För att undersöka vilka effekter som utökade uttag från Åreälven skulle medföra har en hydraulisk studie utförts. Vattennivåerna har beräknats för olika flödesscenarier med hjälp av en hydraulisk modell (Mike11). Studien i sin helhet återfinns i bilaga 2 till miljökonsekvensbeskrivningen. Inmätningar och studier av djupkartor har använts för att skapa tvärsektioner av älven. Utifrån flödesdata från Öster-Noren och vattennivåer för Åresjön har modellen sedan använts för att beräkna hur vattenståndet i de olika tvärsektionerna skulle påverkas om vattenuttagen ökades från de i dagsläget tillståndsgivna uttagen till de uttag som planeras i bolagets aktuella tillståndsansökan samt i ett scenario där inga uttag alls görs. Beräkningarna utfördes för medelvattenföring och för lägsta lågvattenföring under perioden oktober till och med april.

Enligt beräkningarna kommer den planerade ökningen av uttagen att ge inga eller mycket små effekter på vattennivåerna i de olika tvärsektionerna som studerades. Framför allt studerades effekter vid Tegeforsen och Brattlandsströmmarna som är betydelsefulla områden för reproduktion hos fisk. Effekterna beräknades bli mycket små på båda platserna.

Uppströms Åresjön är påverkan liten då de största uttagen görs nedströms Tegefjäll. För sektionerna nedströms Åresjön fungerar sjön som ett utjämnande magasin vilket medför en utjämnning av flödena. Det bör dock noteras att den ökning i uttag som bolaget ansöker om att få göra är liten i förhållande till det totala flödet i älven.

Skadeförebyggande gränsvärde

Uttag vid de allra lägsta vattenföringarna kan orsaka effekter som skulle kunna vara skadliga för de områden där fiskens reproduktion sker och därmed för reproduktionen. För att undvika sådana effekter kommer bolaget inte att ta något vatten ur älven då vattenföringen understiger ett flöde om 4,0 m³/s uppmätt i Öster-Noren. De

beräkningar som bolaget tagit fram visar att uttagen då inte orsakar skador på ekologin i vattensystemet.

Erosion, ras- och skredrisker

Genom snöläggning i nedfarterna tillförs snö som sedan smälter och rinner av tillsammans med den naturliga snön till vattendragen och Åresjön under våren och försommaren. I vilken omfattning ökad snöläggning kommer att påverka avrinningen går i dagsläget inte att kvantifiera eftersom avrinningen varierar med temperatur, naturliga snöförhållanden och behovet av snöläggning. Temperatur och nederbördsförhållanden avspeglas i avrinningen. Mänsklig aktivitet kan påskynda erosionsprocessen. Detta sker främst genom olika former av markexploatering vilket medför att träd och buskar samt annan växtlighet vars rotsystem håller kvar jorden tas bort. Exploateringen av Åre som skid- och turistort har medfört stora förändringar av växtligheten för att anlägga skidpister, infrastruktur, bebyggelse med mera. Dessa förändringar kan bidra till att marken blir mindre stabil och skred lättare uppstår. Stora skred kan dock fortfarande inträffa i obearbetad terräng, vilket exempelvis hände på försommaren 2010 på grund av kraftiga regn. Det går i dagsläget inte att kvantifiera vilka effekter just ökad snöläggning har på erosionsproblematiken då det inte går att förutsäga hur den kommer att påverka avrinningen. Det går dock inte att utesluta att ökad snöläggning som leder till ökad avrinning kan påskynda materialtransport. Dessa effekter blir dock troligtvis små i relation till de naturliga processerna. Erosionsproblematiken i Åre påverkas även av utveckling av övrig bebyggelse kring Åre som påverkar vegetation och avrinning.

Skadeförebyggande åtgärder

Enligt de tidigare studier som gjorts kring erosionsproblematik i Åre är riskerna för ras och skred som störst vid kraftiga och/eller långvariga regn då vattenmättade jordar får sämre bärighet. Riskerna bedöms som störst under hösten då nederbörden ofta är stor kombinerat med litet upptag från växter men ras och skred kan även inträffa vid snösmältning i kombination med regn.

Bolaget arbetar kontinuerligt med åtgärder för att minska sedimenttransport samt risker för ras och skred. Exempel på åtgärder som bolaget vidtar är direktsådd med gräsfrö efter schaktarbeten, sedimentationsdammar för minskad materialtransport, anläggning av tvärdiken i nedfarter för långsammare avrinning samt underhåll och rensning av diken och trummor för att undvika att höga porttryck byggs upp i marken vilket är en stor orsak till skred och slamströmmar. I de fall det förekommer problem med erosion i bäckar har bolaget installerat länsar vid utloppen i Åresjön, exempelvis vid Vikbäcken. Bolaget avser att fortsätta arbeta aktivt med dessa skadeförebyggande åtgärder och anser att man därmed motverkar och minskar de effekter som den verksamhet bolaget bedriver kan orsaka i form av påskyndad erosion.

Långsiktiga konsekvenser

Beräkningar av vattennivåer har visat att den utökning av vattenuttagen som bolaget söker tillstånd till inte kommer att orsaka skadliga effekter i Åreälven/ Åresjön.

Låga vattenstånd som kan orsaka skador vid exempelvis reproduktionsområden, eller försämra områdets funktioner som uppväxtområden kan komma att uppstå även i framtiden, men enligt utförda beräkningar orsakas inte dessa av bolagets vattenuttag utan av naturliga variationer. Genom det gränsvärde om 4,0 m³/s som bolaget avser använda som nedre gräns för uttag försäkras man sig om att inte heller förvärra naturligt uppkomna lågvattensituationer. Därmed bedöms inte de utökade uttagen orsaka några långsiktigt negativa konsekvenser för Åreälven/Åresjön.

Erosion sker som en naturlig process i området och stora mängder material tillförs Åreälven/Åresjön varje år. De eventuella effekter av snabbare materialtransport som ökad snöläggning skulle kunna leda till bedöms som små sett i relation till att erosionen är en ständigt pågående process som pågått sedan istiden och inte kan stoppas. Därmed bedöms inte ökad snöläggning i sig bidra mer än marginellt till de negativa konsekvenser som uppstår för ekologin i Åreälven/Åresjön i samband med sedimentation av transporterat material.

Uppfyllelse av miljömål och miljö kvalitetsnormer***Miljömål***

Vattendirektivet (EG:s ramdirektiv för vatten) omfattar alla typer av ytvatten (sjöar, vattendrag och kustvatten) och grundvatten. Målet är att alla vatten ska uppnå god status till år 2015, sämre vattenmiljöer ska bli bättre och att vatten som redan är bra ska bevara sin kvalitet. Inga vatten får försämrats. De miljömål som bedöms relevanta är levande sjöar och vattendrag samt ett rikt växt- och djurliv. Inget av dessa mål bedöms påverkas negativt av åtgärden.

Natura 2000

Bolaget anser inte att det finns anledning till särskild prövning av verksamheten enligt bestämmelserna om riksintressen och Natura 2000-områden då effekterna av den föreslagna utökningen av vattenuttagen beräknas bli så pass små att värdena som utgör grund för utpekandet inte påverkas i sådan omfattning att det finns grund för en sådan prövning.

Tillåtlighet

Vattenverksamheter får endast tillåtas om dess fördelar ur enskild och allmän synpunkt överstiger kostnaderna och olägenheterna av dem.

Några nya investeringar i form av pumpstationer, intagsledningar m.m. kommer inte att behövas i aktuellt projekt och utbyte av befintliga pumpar kommer att ske succesivt som normala driftåtgärder.

Bolaget anser att utökningen av vattenuttagen är nödvändig för den fortsatta utvecklingen av skidsystemet och möjligheterna att erbjuda skidgäster skidåkning av god kvalitet genom hela säsongen, vilket också är grunden för besöksnäringen i Åre. Därmed finns det också ett allmänt intresse av att det ska finnas förutsättningar för den utveckling som bolaget vill driva. Bolaget ser den nu aktuella utökningen av volymer och uttagshastighet som en investering i den framtida verksamheten. Eftersom de förväntade miljöeffekterna beräknas bli mycket små anser bolaget

därför att fördelarna tydligt överstiger nackdelar och kostnader både ur allmän och enskild synpunkt.

De allmänna hänsynsreglerna

Kunskapskravet, 2 kap. 2 § miljöbalken

Genom de undersökningar och utredningar som utförts har kunskap om de förväntade miljökonsekvenserna inhämtats för att förhindra eventuell skada på människans hälsa och miljön.

Försiktighetsprincipen, 2 kap. 3 § 1 st 1 p miljöbalken

Genom de åtgärder och skyddsåtgärder som föreslås tillämpar bolaget försiktighetsprincipen.

Bästa möjliga teknik, 2 kap. 3 § 1 st 2 p miljöbalken.

Vid val av metod har eftersträvat teknik som påverkar miljön och motstående intressen i övrigt i så liten utsträckning som möjligt.

Produktvalsprincipen, 2 kap. 4 § miljöbalken

Vid arbetet kommer krav på miljöklassade oljor att ställas.

Hushållnings- och kretsloppsprincipen, 2 kap. 5 § miljöbalken

Inga vattentäcker bedöms komma att påverkas av projektet. Inga massor kommer att tillföras, utan de som en gång rensats ur vattendraget kommer att läggas tillbaka.

Lokaliseringsprincipen, 2 kap. 6 § miljöbalken

Då projektets lokalisering är given på grund av Åreskutans läge är regeln inte tillämplig.

Oförutsedd skada

Tiden för anmälan om anspråk på grund av oförutsedd skada bör med hänsyn till arten av eventuell påverkan kunna sättas till tio år från det att domen vunnit laga kraft.

Kontrollbestämmelser

Verksamheten omfattas av krav på verksamhetsutövarens egenkontroll. Bolaget för därför protokoll över alla uttag och loggar allt vatten som tas från Åreälven/Åresjön och Bräckeäckjärnarna. Var femte år ska bolaget visa upp sina protokoll för tillsynsmyndigheten. Flödet i Öster-Noren kontrolleras varje dag via hemsida och bolaget kan därför kontrollera att det inte görs några uttag utanför tillstånd.

INKOMNA YTTRANDEN

Naturvårdsverket och **Myndigheten för samhällsskydd och beredskap** har avstått från att yttra sig i målet.

Havs- och vattenmyndigheten (HaV) yrkar i första hand att uttag inte ska medges då vattenföringen vid Noren är under $6,7 \text{ m}^3/\text{s}$. Undantag från det villkoret kan medges av tillsynsmyndigheten för enstaka tillfällen i samband med världscup-tävlingar. Tillsynsmyndigheten ska informeras i god tid om villkoret behöver utnyttjas. Vidare yrkar HaV att tillståndet tidsbegränsas till att gälla i 20 år.

HaV yrkar i andra hand, i det fall domstolen lämnar tillstånd i enlighet med ansökan, att tillståndet ska förenas med villkor om att den utförda modelleringen ska göras om med nya parametrar samt att det ska finnas ett villkor om utredning av eventuell fiskeskada av vattenuttaget. Utredningen ska utföras av sakkunnig som domstolen förordnar. Vidare yrkar Havs- och vattenmyndigheten att tillståndet även i detta fall tidsbegränsas till att gälla i 20 år.

HaV vill även att domstolen tar ställning till frågan om det krävs ett tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken för det ansökta uttaget. Enligt HaV innebär ansökan att SkiStar AB ansöker om ett helt nytt tillstånd för samtliga sina uttag. Det borde innebära att bedömningen av påverkan på Natura 2000-området ska göras utifrån det samlade uttaget och inte utifrån ökningen jämfört med redan tillståndsprövade uttag.

Trafikverket framförde inledningsvis att erfarenheten visar att det vid kraftiga nederbördsmängder har uppstått problem i området kring E14 och Mittbanan på grund av avverkningar och anläggning av hårdgjorda ytor. Det har skapats ras och skred och material som har satt igen trummor med översvämningar m.m. som följd. Trafikverket har identifierat riskområden kring vägar och järnväg i Åre och förebyggande arbete med att reparera, rensa och spola rent trummor sker löpande.

När det gäller E14 i Åredalen har ”Koportarna” bidragit till att avloppet vid höga flöden har kunnat bräddas, utöver de befintliga vägtrummorna, för att ta emot de kraftiga vattenströmmarna, vilket där har minskat risken för ras och skred.

En utökning av snö tillverkning enligt ansökan kan få stor påverkan på framförallt väg och järnväg som är av riksintresse. Ledningsbrott och ökade snömängder kan ge upphov till översvämningar eftersom ökade snömängder ger mer smältvatten men även dagvatten. Redan i dag finns problem med dagvattenmängderna i Åre och den kommunala dagvattenanläggningen är delvis underdimensionerad. Eventuell dammbristning eller översvämning vid Bräckebacktjärnarna kan få mycket stora konsekvenser för framkomligheten. Risker för påverkan på transportlederna enligt ovan bör utredas ytterligare. Om utökningen sker kan det krävas förebyggande skyddsåtgärder för väg och järnväg.

Oavsett hur den ökade snövolymen används så bidrar den till en ökning av smältvatten som kan ge upphov till negativ påverkan på E14 och järnvägen i form av översvämning, ras och skred.

Efter sökandens bemötande av dessa synpunkter har Trafikverket framfört att verket gärna tar del av de rutiner för underhåll och riskhantering som nämns för att kunna göra en egen bedömning om de är tillräckliga för att skydda väg och järnväg av riksintresse i området. Om inga volymförändringar kommer att ske i Bräckebacktjärnarna har verket inga ytterligare synpunkter på den verksamheten. Trafikverket vill dock fortsatt påpeka att riskerna för påverkan på transportlederna bör utredas ytterligare då det redan innan det utökade uttaget har förekommit

problem i området. Om utökningen sker kan det krävas förebyggande skyddsåtgärder för väg och järnväg.

Länsstyrelsen Jämtlands län har yrkat att mark- och miljödomstolen i första hand avslår bolagets ansökan med hänvisning till att bolaget med stöd av 11 kap. 6 § miljöbalken inte kunnat visa att fördelarna med planerade åtgärder överstiger kostnaderna samt skadorna och olägenheterna från allmän och enskild synpunkt. Länsstyrelsen anser att bolaget i sina ansökningshandlingar inte i tillräcklig utsträckning visat vilken biologisk påverkan som de ansökta åtgärderna ger. Bolaget har heller inte redovisat om och vilka skyddsåtgärder som kommer att vidtas för att motverka biologisk påverkan i vattensystemet.

Om mark- och miljödomstolen meddelar bolaget tillstånd yrkar länsstyrelsen i andra hand att tillståndet ska förenas med villkor som återspeglar följande:

- Vattenuttag får inte ske när vattenföringen vid pegeln i Öster-Noren understiger MLQ 6,4 m³/s.
- Uttag av vatten kan ske under perioden 1 oktober till och med 31 mars
- I samband med internationella alpina tävlingar kan uttag under en begränsad tid medges under MLQ i Öster-Noren, dock inte lägre än vid LLQ. Samråd ska ske med tillsynsmyndigheten i god tid innan sådant uttag planeras.
- Kontroll ska göras av eventuell fiskeskada av vattenuttagen genom flödesmätningar i Brattlandsströmmarna och i tvärsnitt av Brattlandsströmmarna. Framtagande och utformning av kontrollprogrammet ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten.
- Tillståndet ska tidsbegränsas till 20 år.

Länsstyrelsen är mycket positiv till att sökanden låtit göra en modellering av eventuellt förändrade vattennivåer, och anser att modellen ger en bra bild av älvens hydrologiska förhållanden och vilken eventuell påverkan uttagen kan få i vattensystemet. Däremot är det, enligt länsstyrelsens uppfattning, viktigt att känna till att studien enbart ger en översiktlig bild av situationen.

Som sökanden själv anger i sina slutsatser utgör modellen enbart en översiktlig studie som, om man kräver större noggrannhet, bör kompletteras med lodning av

sträckorna uppströms och nedströms Åresjön, alternativt en förtätning av tvärsektionerna. Därför anser länsstyrelsen att man inte med säkerhet, som sökanden gör, kan konstatera att det inte blir någon påverkan i Brattlandsströmmarna eller i någon annan del av älven.

Åreälvens fiskeråd anser att ansökan ska avslås och att ingen ytterligare ökning av vattenupptag kan godkännas med hänvisning till:

- syftet med Natura 2000 skyddet och meningen med miljöbalkens skydd,
- den redan nu påvisade negativa miljöpåverkan som följd av exploateringen mellan 1976 och 2014,
- restaurering av Åresjön och ett utökat skydd för de mindre vattendrag som utgör reproduktionsplats för öringen ska iscensättas för att förhindra ytterligare försämring,
- inga undersökningar är genomförda för att i detta läge bedöma vattensystemet Indalsälven och Åresjöns kapacitet till återhämtning vid så låga flöden som begärs i ansökan,
- läget är illa redan med nuvarande vattenuttag och övrig miljöbelastning,
- ytterligare faktaunderlag krävs för att bedöma möjligheten till fortsatt vattenuttag i nuvarande volym,
- flera mätpunkter är ett måste som faktaunderlag/referensvärden gällande flödesvariationen och därmed eventuell biologisk påverkan,
- Åredalens förädlingsvärde sker inte via ytterligare koncentration/exploatering - det krävs en övergripande och fördjupad bevarandeplan av hela älvsträckan inklusive de mindre vattendragen vilka är reproduktionsplatser - helheten bör skyddas enligt Natura 2000 och miljöbalken.

Ansökt vattenuttag innebär en fördubbling av årsnederbörden i området. Fiskerådet undrar även hur avsmältning av konstsnö ska definieras och om det kan vara fråga om vattenverksamhet.

Duveds fiskevårdsområdesförening har förklarat sig medveten om SkiStars ytterligare behov av vatten och uppgett sig nöjd med utredningen avseende påverkan på vattennivåerna med tillägget att det knappast föreligger någon risk för

att vattennivåerna i Åresjön ska påverkas av verksamheten. Däremot brister utredningen vad avser beskrivningen av sedimentation och ökad erosion m.m.

SÖKANDENS BEMÖTANDE ÖVER INKOMNA YTTRANDE

Havs- och vattenmyndigheten

Gällande modelleringen så stämmer inte HaV:s påstående att modelleringen inte tar hänsyn till flöden under $6,4 \text{ m}^3/\text{s}$. I hydraulisk studie daterad den 16 juni 2014 framgår det att nivåerna i älven inte påverkas förrän flödet i älven når $3 \text{ m}^3/\text{s}$ och det är dessutom i sektioner uppströms Åresjön. Resultaten visar att den framtida uttagsökningen ger ringa eller ingen påverkan på vattennivåerna i Åreälven och därmed ingen negativ påverkan på djur- och växtlivet i älven. Bolagets bedömning gällande ett eventuellt tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken är därför att sådant inte krävs. Grund för tidsbegränsning av tillståndet saknas helt.

Trafikverket

Huvudsyftet med att öka pumpkapaciteten är inte att lägga mer snö i varje pist utan att kunna lägga snön snabbare när vädret tillåter. Den ökade volymen kommer sig främst av att bolaget i framtiden kan behöva nya pister. För övrigt har Skistar redan i dag rutiner för underhåll och riskhantering av de anläggningar och vattendrag som bolaget ansvarar för och som kan komma att påverka Trafikverkets vägar och järnväg. Verksamheten i Bräckebacktjärnarna är redan prövad och det kommer inte att bli några volymförändringar i den anläggningen i och med ett nytt tillstånd.

Länsstyrelsen i Jämtlands län

Beträffande länsstyrelsens synpunkter på brister i modellen och då speciellt vid flöden understigande MLQ så är svaret samma som till HaV, att modellen på ett tydligt sätt klargör att nivåerna inte förändras i Åreälven och att det därmed inte torde uppstå någon negativ inverkan på växt- och djurliv. Därmed torde också fördelarna med föreslagna åtgärder vara större än nackdelarna.

Angående alternativredovisning så har bolaget under ett antal år undersökt möjligheterna att ta ut vatten på andra ställen. Fröätjärnen har bl. a. visat sig vara

för grund och det som är kvar av Bräckebacktjärnarnas volym räcker inte. Dessutom skulle ingreppen i naturen bli betydligt större med en ny damm jämfört med aktuellt förslag.

Bolaget har också utrett möjligheten till ett begränsat uttag under vissa tidsperioder, vilket under vissa omständigheter skulle vara möjligt. Då bolaget emellertid genom modellen har kunnat visa att ökningen av uttaget, 0,11 m³/s, är ringa i förhållande till flödena i Åreälven och därför ger minimala differenser i förhållande till nuvarande uttag har aktuellt förslag valts.

Vad avser skyddsåtgärder har bolaget i MKB:n redovisat bl.a. vad som görs i form av förebyggande åtgärder för att minska slamtransporter samt risker för ras och skred. Eventuella skyddsåtgärder i Åreälven som länsstyrelsen efterfrågar är inte aktuellt då bolaget inte anser sig påverka älven negativt.

Bolaget motsätter sig också förslag på upprättandet av ett kontrollprogram för bl.a. kvantifiering av habitatpåverkan i Brattlandsströmmen. Modellen har visat att det inte blir någon förändring av vattennivåerna som en följd av aktuell ökning av uttaget. Att då försöka sig på att kvantifiera eventuell habitatpåverkan och dess orsaker torde vara omöjligt. Förutom naturlig påverkan i form av sedimentation, skred m.m. finns det en mängd andra aktiviteter och exploatörer som påverkar Åreälven.

Slutligen motsätter sig bolaget samtliga förslag till villkor som länsstyrelsen föreslagit.

Åreälvens fiskeråd

Bolaget har i möte med länsstyrelsen ställt sig positivt till att utöka Natura 2000, att gälla även mindre vattendrag i anslutning till Åreälven. För övriga synpunkter och frågeställningar hänvisas till ovanstående och MKB:n.

Duveds fiskevårdsområdesförening

Rutiner finns för att ta hand om erosionsproblem och sedimentfällor m.m.
Samma mängd snö per m² som nu läggs kommer även framgent att läggas.

DOMSKÄL**Rådighet**

Sökanden har genom fastighetsinnehav och avtal den rådighet som krävs enligt 2 kap. 1 § lagen med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet.

Miljökonsekvensbeskrivning

Mark- och miljödomstolen finner att miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller kraven i 6 kap. miljöbalken.

Tillåtlighet

Den ansökta verksamheten utgörs av uttag av vatten från Åreälven/Åresjön i syfte att tillverka snö i pisterna i Åredalen. Åreälven/Åresjön ingår i ett Natura 2000-område och hyser bl.a. värdefulla bestånd av både öring och röding. För att bedriva verksamheter som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett sådant område krävs tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken. I föreliggande fall utgör ett lägre vattenstånd - en minskad vattenföring- den helt dominerande risken för att området ska påverkas. För att närmare undersöka denna risk har sökanden låtit utföra beräkningar av vattennivåerna till följd av ansökta vattenuttag. Beräkningarna har gjorts med hjälp av en endimensionell hydraulisk modell (Mike 11) med indata från bl.a. ett antal inmätta tvärsektioner längs aktuell del av Åreälven/Åresjön. Resultaten av beräkningarna visar på ingen till mycket liten påverkan på vattenståndet. Domstolen har utifrån underlaget i ansökan utfört egna beräkningar som gett i stort sett samma resultat. Mot denna bakgrund gör domstolen bedömningen att tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken inte erfordras. Som särskild förutsättning för vattenverksamhet stadgas i 11 kap. 6 § miljöbalken att verksamhetens fördelar från allmän och enskild synpunkt ska överväga kostnader, skador och olägenheter. Mark- och miljödomstolen godtar sökandens uppfattning att fördelarna överväger. Inte heller i övrigt strider den planerade verksamheten mot

miljöbalkens bestämmelser. Begärt tillstånd ska därför beviljas, att förenas med villkor enligt domslutet. Av 24 kap. 3 § första stycket punkt 6 miljöbalken följer att domstolen helt eller delvis får återkalla tidigare miljöbalkstillstånd om ett nytt tillstånd ersätter tidigare tillstånd. Sökanden har förklarat sig inte ha någon erinran mot att så sker. För ökad överblickbarhet och klarhet bedömer mark- och miljödomstolen att de tidigare tillstånden bör återkallas såvitt avser vattenuttagen under det att de gamla tillstånden i övriga delar lämnas orubbade. Med beaktande av de villkor domstolen uppställer finns det inte skäl att förutse några skador på grund av den ansökta verksamheten. Om sådana ändå skulle uppstå får de prövas i den ordning som gäller för anmälan av oförutsedda skador.

Tidsbegränsning av tillståndet

Flera remissmyndigheter har yrkat att ett eventuellt tillstånd ska tidsbegränsas till att gälla under 20 år. Mark- och miljödomstolen finner dock inte tillräckliga skäl för en sådan begränsning.

Kontrollprogram

Eftersom det vid all modellering finns vissa osäkerheter och felkällor anser mark- och miljödomstolen, i likhet med länsstyrelsen, att verksamheten bör kontrolleras trots att utförd modellering påvisar ringa eller ingen påverkan på vattenflöden/vattennivåer i berört område. Ett kontrollprogram får bl.a. ses som en möjlighet för verifiering av den hydrauliska modellen och de resultat som den frambringat. Kontrollprogrammet bör utformas i samråd med tillsynsmyndigheten och förslagsvis omfatta bl.a. mätningar av vattennivåer i anslutning till Brattlandsströmmarna.

Oförutsedd skada m.m.

Tid för anmälan av oförutsedd skada bör fastställas i enlighet med sökandens förslag. Eftersom de ökade vattenuttagen inte förutsätter några nya installationer saknas anledning att bestämma någon arbetstid.

Prövningsavgift

Mark- och miljödomstolen finner inte skäl att sätta ned den tidigare bestämda avgiften om 113 500 kr för vattenverksamheten enligt förordningen om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se **bilaga 1** (DV 425)

Överklagande senast den 8 december 2015. Prövningstillstånd krävs.

På mark- och miljödomstolens vägnar

Göran Simonsson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Göran Simonsson, ordförande, och tekniska rådet Lars Edlund samt de särskilda ledamöterna Nils Johnsson och Tommy Odelström.